

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáckové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: **Ing. Bc. P. M.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Radkem Ondrušem
se sídlem Brno, Bubeníčкова 42

proti
žalovanému: **Ministr vnitra**
se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2018, č. j. MV-127423-6/SO-2017,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2018, č. j. MV-127423-6/SO-2017, (dále jen „napadené rozhodnutí“), včetně jemu předcházejícího rozhodnutí ředitele odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra ve věcech služebního poměru ze dne 4. 10. 2017, č. j. OSZ-6425-53/D-Ni-2017.

2. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kterým byla podle § 213 a za použití § 206 a 207 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, (dále jen „zákon č. 361/2003 Sb.“) stanovena žalobci povinnost vydat bezdůvodné obohacení získané na výsluhovém příspěvku za dobu od 1. 2. 2003 do 31. 12. 2006 v celkové výši 287 560 Kč, a to do 8 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

II. Obsah žaloby

3. V podané žalobě žalobce namítal, že byl napadeným rozhodnutím, včetně prvostupňového rozhodnutí zkrácen na svých právech, a to jednak přímo a jednak v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení.
4. Tvrdil, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nerespektoval pro něj závazný právní názor, který byl vysloven zdejším soudem v rozsudku ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56, a podle kterého bylo na správním orgánu I. stupně, aby ve věci řádně zahájil se žalobcem řízení dle § 178 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb. a umožnil mu uplatnit veškerá jeho procesní práva před vydáním rozhodnutí ve věci. Dle žalobce žalovaný interpretoval předmětný rozsudek tak, že jediná vada, která byla zdejším soudem shledána, bylo neumožnění využití procesních práv v prvním stupni. V důsledku toho se žalovaný dopustil nesprávného právního posouzení věci, když uvedl, že *„pokud bylo zrušené rozhodnutí zároveň prvním úkonem v řízení, jímž bylo ve smyslu § 178 odst. 2 písm. b) zákona o služebním poměru zahájeno řízení ve věcech služebního poměru, nelze na zrušení tohoto rozhodnutí nahlížet tak, jako by k tomuto úkonu správního orgánu nedošlo, a řízení tak vůbec nebylo zahájeno“*. Tvrdil, že pokud bylo zrušené prvostupňové rozhodnutí prvním úkonem správního orgánu ve věci, a tento úkon byl soudem zrušen, pak zde takový úkon vůbec není, a není ani účinků, které by mohl vyvolat, a správní řízení je tedy nutno zahájit. Je tedy nutné postupovat tak, jak uvedl soud v rozsudku ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56. V důsledku tohoto nesprávného právního posouzení věci žalovaný nesprávně uzavřel, že správní řízení bylo zahájeno již dnem převzetí rozhodnutí ředitele odboru sociálního zabezpečení ve věcech služebního poměru ze dne 8. 12. 2008, č. j. OSZ-6425-14/VD-Je-2008. Na tomto základě pak žalovaný vydal napadené rozhodnutí, které je z tohoto důvodu nesprávné a nezákonné.
5. Namítal, že doručením rozhodnutí ze dne 8. 12. 2008, č. j. OSZ-6425-14/VD-Je-2008, nedošlo a ani nemohlo dojít k zahájení správního řízení. Za zahájení správního řízení po zrušujícím rozsudku soudu ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56, je možno považovat až přípis odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra ze dne 22. 8. 2017, č. j. OSZ-6425-50/D-Bp-2017, označený jako *„Poučení o právech účastníka řízení“*. Teprve tímto úkonem prvostupňový správní orgán umožnil žalobci využít procesní práva v prvostupňovém řízení. K zahájení správního řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí, tak došlo více než 9 let od okamžiku, kdy bylo zrušeno příslušné rozhodnutí služebního funkcionáře, na jehož základě byl žalobci vyplacen výsluhový příspěvek, a odpadl tak jeho právní důvod. S ohledem na uvedené považoval žalobce námitku promlčení za důvodnou. K otázce, zda se předmětná povinnost promlčuje, a co je počátkem běhu promlčecí lhůty, žalobce odkázal na rozsudek ze dne 9. 1. 2013, č. j. 9 Ca 214/2009-51. Na základě shora uvedeného měl žalobce za to, že žalovaný nesprávně uzavřel, že námitka promlčení je nedůvodná.

III. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

6. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
7. Žalovaný trval na argumentaci obsažené v napadeném rozhodnutí, z níž vyplývá, že zrušením rozhodnutí, jímž bylo zahájeno řízení ve věcech služebního poměru, nezanikají procesní účinky tohoto rozhodnutí, tj. účinky prvního úkonu vůči účastníkovi řízení, kterým bylo zahájeno řízení ve věcech služebního poměru a kterým bylo zároveň uplatněno právo na vydání bezdůvodného obohacení. Opačný názor dle žalovaného nemá oporu v právních předpisech ani v judikatuře, je v rozporu s prostou logikou a vedl by k absurdním závěrům. Soud, který takové rozhodnutí zruší, totiž není oprávněn jakkoliv zastavovat správní řízení zrušeným rozhodnutím zahájené a věc vrátí správnímu orgánu k pokračování ve správním řízení. Pokud by správní orgán zahájil nové správní řízení, nebyl by v takovém případě vázán případným předchozím právním názorem soudu vysloveným při zrušení rozhodnutí.
8. Pokud jde o rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56, který obsahuje větu, podle níž je na správním orgánu prvního stupně, aby ve věci řádně zahájil správní řízení se žalobcem, nelze tuto část odůvodnění dle žalovaného vytrhávat z kontextu celého odůvodnění, v němž je rovněž uvedeno, že řízení bylo zahájeno prvním úkonem správního orgánu prvního stupně, tj. dne 13. 12. 2008.
9. K problematice promlčení práva žalovaný odkázal na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1103/2010 ze dne 18. 7. 2012, ze kterého vyplývá, že neupravuje-li právní předpis výslovně určitou skutkovou podstatu nebo ji upravuje jen neúplně, neznamená to, že takovou neřešenou nebo neúplně řešenou situaci nelze vyložit. Argument per analogiam legis spočívá v tom, že se na skutkovou podstatu zákonem neřešenou vztáhne analogicky ustanovení zákona upravujícího skutkovou podstatu obdobnou. V návaznosti na uvedený výklad pak uzavírá, že při neúplné úpravě promlčení v ustanovení § 18 odst. 2, resp. § 16 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění je nutno aplikovat ustanovení § 100 až 114 občanského zákoníku. K tomu se např. podobně vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 6. 2016, č. j. 10 Ads 74/2016-28.
10. Je tedy zcela namístě analogická aplikace § 112 občanského zákoníku. Toto ustanovení výslovně stanoví, že uplatní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí doba od tohoto uplatnění po dobu řízení neběží. Proto chybějící úpravu zákona č. 361/2003 Sb. týkající se některých aspektů promlčení, včetně zde posuzovaného stavení promlčení, lze považovat za mezeru v zákoně, kterou je třeba vyplnit analogickým užitím obecné úpravy promlčení dle občanského zákoníku (vzhledem k přechodným ustanovením zákona č. 89/2012 Sb. se jedná o zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník). Pokud citované judikáty odkazují na analogické použití ustanovení občanského zákoníku, jistě je nutno použít též tu část právní úpravy promlčení, kde je pojednáno o stavení promlčecích lhůt. Tuto skutečnost lze dovozovat také z důvodové zprávy k zákonu č. 361/2003 Sb., kde se uvádí: „*V souladu s obecnou právní úpravou se i pro účely služebního poměru vymezují podmínky promlčení...*“. Na základě uvedeného lze dovodit, že zákonodárce neměl v úmyslu v zákoně č. 361/2003 Sb. upravit zcela specifické, speciální podmínky pro běh promlčecí doby (např. zcela vyloučit stavení promlčecí doby). Úpravu promlčení v zákoně č. 361/2003 Sb. je proto nutno považovat za částečnou.

11. Konstatoval, že zruší-li soud jak napadené rozhodnutí, tak i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí, věc se vrací do fáze řízení v prvním stupni. Ve věci není dosud rozhodnuto, tudíž služební funkcionář musí v řízení pokračovat. Pokud by soud chtěl, aby řízení bylo zastaveno a případně zahájeno zcela nové správní řízení, musel by tak učinit výslovným uvedením této skutečnosti v odůvodnění rozsudku - potom by byl služební funkcionář takovým názorem vázán a řízení by musel zastavit. Soud však nic takového neučinil. V rozsudku sice uvedl, že je na služebním funkcionáři, aby ve věci řádně zahájil řízení podle § 178 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., soudu však jde zejména o to (viz str. 7 rozsudku), aby „umožnil mu (žalobci) uplatnit veškerá jeho procesní práva ještě před vydáním rozhodnutí ve věci“.
12. Žalovaný nerozporoval tvrzení žalobce, že zrušením rozhodnutí zanikají jeho účinky, a to ex tunc. Jedná se však o účinky správního rozhodnutí, tedy o to, že jím byla autoritativně a závazně upravena povinnost vydat bezdůvodné obohacení – tato povinnost jistě zrušením rozhodnutí zanikla, neboť zrušením správního aktu pomíjí i presumpce jeho správnosti. Nicméně formálně stále jde o první úkon služebního funkcionáře, z jehož obsahu se žalobce dozvěděl o zahájení řízení o vydání bezdůvodného obohacení a na základě toho žalobce také činil další právní kroky v řízení.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
14. Při ústním jednání konaném dne 19. 4. 2021 setrvali účastníci řízení na svých procesních stanoviscích.
15. Žalobce nad skutečností uvedenou v podané žalobě odkázal na žalobu podanou v roce 2013, respektive námitky v ní uplatněné. Dále měl žalobce za to, že ke stavění běhu promlčecí doby v průběhu soudního řízení nedošlo, neboť soudní řízení zahájil žalobce a nikoliv žalovaný. Rovněž žalobce poukázal na skutečnost, že napadené rozhodnutí je založeno na třech rozhodnutích z roku 2007, kterým bylo odejmuto zvýšení příspěvku. Tato rozhodnutí však neříkají, že by žalobci nenáležel příspěvek jako takový. Zvýšení příspěvku představuje nepodstatnou část, když větší část tvoří samotný příspěvek. Konečně žalobce namítal, že se žalovaný řádně nevypořádal s námitkami žalobce uplatněnými v podaném odvolání.
16. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:
 - Podle § 178 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb. řízení je zahájeno dnem, kdy služební funkcionář učiní první úkon vůči účastníku, jestliže se zahajuje řízení z podnětu bezpečnostního sboru.
 - Podle § 206 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb. právo se promlčí, jestliže nebylo uplatněno ve stanovené lhůtě. K promlčení práva se přihlídně jen v případě, že bezpečnostní sbor nebo účastník, vůči němuž se právo uplatňuje, se práva promlčení dovolá. Promlčené právo nelze v takovém případě přiznat.
 - Podle § 206 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb. jestliže příslušník uplatní svoje právo a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí lhůta po dobu řízení neběží. To platí i o

právu, které bylo pravomocně přiznáno a pro které se vede řízení k nařízení výkonu rozhodnutí.

- Podle § 207 odst. Zákona č. 361/2003 Sb. lhůta pro uplatnění peněžitých nároků ze služebního poměru činí 3 roky, není-li stanoveno jinak.

17. Soud o podané žalobě uvážil následovně:

18. Dle názoru soudu služební orgány respektovaly právní názor zdejšího soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56. Konstatování zdejšího soudu, podle kterého „*je následně na správním orgánu I. stupně, aby ve věci řádně zahájil se žalobcem řízení dle § 178 odst. 2 písm. b) zákona o služebním poměru a umožnil mu uplatnit veškerá jeho procesní práva ještě před vydáním rozhodnutí ve věci*“, je nutno vykládat v celém kontextu odůvodnění tohoto rozsudku. Z odůvodnění rozsudku ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56, jednoznačně vyplývá, že příčinou zrušení druhostupňového rozhodnutí, včetně jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí, bylo podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít vliv za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Toto podstatné porušení spočívalo v upření procesních práv žalobci, která jsou spojena se zahájením správního řízení (viz § 174 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb.), již v řízení před správním orgánem I. stupně. Konkrétně správní orgán I. stupně neinformoval žalobce o zahájení řízení, když prvním úkonem v řízení bylo doručení rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 8. 12. 2008. Důvodem zrušení druhostupňového rozhodnutí, včetně jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí, tak byla dle soudu výlučně nutnost zachování procesních práv žalobce založených zahájením správního řízení již v řízení před správním orgánem I. stupně, tj. před vydáním prvostupňového rozhodnutí. S ohledem na shora uvedené má soud za to, že konstatování, v jehož smyslu bylo na správním orgánu I. stupně, aby ve věci řádně zahájil řízení, je nutno vykládat tak, že je správní orgán I. stupně povinen umožnit žalobci úplné uplatnění všech procesních práv, která jsou se zahájením řízení spojena, před vydáním rozhodnutí, a nikoliv že je správní orgán I. stupně povinen zahájit správní řízení. Ostatně výše uvedené vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 8 As 83/2014-43, konkrétně z bodu [21] a [22], ze kterého rozsudek zdejšího soudu ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56, vycházel.
19. V souladu se závěrem zdejšího soudu ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56, správní orgán I. stupně přípisem označeným jakou „*Poučení o právech účastníka řízení*“ ze dne 22. 8. 2017, č. j. OSZ-6425-50/D-Bp-2017, žalobce poučil, jaká práva mu dle zákona č. 361/2003 Sb. v řízení o vydání bezdůvodného obohacení získané na příspěvku za službu náleží. Zároveň správní orgán I. stupně stanovil žalobci přiměřenou lhůtu k uplatnění těchto práv. Uvedený přípis byl žalobci doručen prostřednictvím jeho právního zástupce dne 25. 8. 2017. Správní orgán I. stupně tak v souladu s rozsudkem ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56, umožnil žalobci uplatnit procesní práva v plném rozsahu již v řízení před tímto orgánem. S ohledem na uvedené soud nepřisvědčil námitce žalobce, podle které správní orgány nerespektovaly právní názor zdejšího soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56.
20. Dle názoru soudu je třeba v případě rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 8. 12. 2008, č. j. OSZ-6425-14/VD-Je-2008, rozlišovat procesní a hmotněprávní aspekty tohoto rozhodnutí. Ve smyslu procesním zahájil správní orgánem I. stupně doručením tohoto rozhodnutí žalobci správní řízení o vydání bezdůvodného obohacení získané na příspěvku

na službu. K výše uvedenému závěru soud dospěl na základě zjištění, že § 178 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb. nestanoví v případě zahájení řízení z podnětu bezpečnostního sboru žádné formální a rovněž ani jiné náležitosti tohoto úkonu. Uvedené ustanovení pouze uvádí, že řízení je zahájeno dnem, kdy služební funkcionář učiní první úkon vůči účastníku. Řízení z podnětu bezpečnostního sboru tak lze zahájit jakýmkoliv úkonem, ze kterého bude jednoznačně patrný předmět tohoto řízení, tj. práva a povinnosti, o kterých má být rozhodováno. Rozhodnutí ze dne 8. 12. 2008, č. j. OSZ-6425-14/VD-Je-2008, náležitosti § 178 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb. v plném rozsahu splňuje, když z něho jednoznačně vyplývá povinnost žalobce vydat bezdůvodné obohacení získané za příspěvku na službu za dobu od 1. 2. 2013 do 31. 12. 2006 v částce 287 560 Kč. Předmět řízení je tak tímto rozhodnutím jednoznačně vymezen a řízení ve věci vydání bezdůvodného obohacení za příspěvku na službu za dobu od 1. 2. 2013 do 31. 12. 2006 tak bylo řádně zahájeno.

21. Hmotněprávní důsledky rozhodnutí ze dne 8. 12. 2008, č. j. OSZ-6425-14/VD-Je-2008, se pak váží k výroku rozhodnutí a spočívají ve správním orgánem I. stupně stanovené povinnosti žalobce vydat bezdůvodné obohacení v částce 287 560 Kč. Jen výrok rozhodnutí, nikoliv např. odůvodnění rozhodnutí, je pak schopen nabýt právní moci.
22. V důsledku rozsudku zdejšího soudu ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56, došlo ke zrušení hmotněprávních účinků, tj. výroku rozhodnutí, avšak procesní účinky byly zachovány. Soud totiž v rámci soudního přezkumu nemůže ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. zrušit jakýkoliv úkon správního orgánu, ale výlučně jen ten, kterým bylo zasaženo do práv a povinností žalobce, tj. kterým se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují subjektivní veřejná práva a povinnosti. Úkony, které nejsou způsobilé přivodit tyto následky, jsou ze soudního přezkumu vyloučeny. Soud pak není oprávněn tyto úkony samostatně přezkoumávat a rovněž ani případně zrušit. Pouhým zahájením řízení nebylo do práv žalobce nikterak zasaženo. Ve vztahu k tomuto aspektu tak nebyl soud příslušný k jeho samostatnému přezkumu a ani k jeho zrušení. K zásahu do práv žalobce došlo až výrokem rozhodnutí, kterým byla žalobci stanovena povinnost vydat bezdůvodné rozhodnutí. Výlučně tento výrok byl výše uvedeným rozsudkem soudu zrušen. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že rozsudkem zdejšího soudu ze dne 8. 8. 2017, č. j. 5 Ad 24/2013-56, došlo ke zrušení hmotněprávních účinků, tj. výroku rozhodnutí, avšak procesní účinky spojené se zahájením řízení byly zachovány.
23. K tvrzení žalobce, že teprve přípisem ze dne 22. 8. 2017, č. j. OSZ-6425-50/D-Bp-2017, došlo k zahájení řízení, neboť teprve tímto úkonem prvostupňový orgán umožnil žalobci využít procesních práv v prvním stupni, soud uvádí, že v rámci zahájení správního řízení z moci úřední je nutno odlišovat dva úkony, které je povinen správní orgán vždy učinit, a to oznámit účastníku řízení zahájení řízení a dále poučit jej o jeho právech a povinnostech. Tyto dva úkony nemusí být (a často ani nebývají) spolu spojeny. O výše uvedeném svědčí zejména to, že § 178 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb. (a rovněž ani § 46 odst. 1 správního řádu) neukládá správnímu orgánu povinnost poučit účastníka řízení o jeho právech již v oznámení o zahájení řízení (viz výše). Správní orgán je tak sice povinen poučit účastníka řízení o jeho právech a povinnostech v zahájeném řízení, nemusí tak činit již v oznámení o zahájení řízení. Oba úkony je tedy nutno posuzovat samostatně, a to včetně účinků, které jsou s nimi spojeny. S ohledem na uvedené není poukaz žalobce na přípis ze dne 22. 8. 2017, č. j. OSZ-6425-50/D-Bp-2017, pro posouzení věci rozhodný.

24. Lze tedy shrnout, že vzhledem k tomu, že z rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 8. 12. 2008, č. j. OSZ-6425-14/VD-Je-2008, jednoznačně vyplývá předmět řízení, o kterém mělo být rozhodnuto, tj. povinnost žalobce vydat bezdůvodné obohacení získané na příspěvku za službu za dobu od 1. 2. 2003 do 31. 12. 2006, zůstaly účinky zahájení řízení spojené s rozhodnutím služebního orgánu I. stupně ze dne 8. 12. 2008, č. j. OSZ-6425-14/VD-Je-2008, zachovány.
25. Protože pak podle rozsudku zdejšího soudu ze dne 9. 1. 2013, č. j. 9 Ca 214/2009-51, lhůta k uplatnění nároku na vydání bezdůvodného obohacení začala běžet dne 29. 8. 2008, kdy nabylo právní moci rozhodnutí ze dne 17. 4. 2008, č. 151/2008, přičemž první úkon ve věci správní orgán I. stupně učinil dne 13. 12. 2008, kdy bylo žalobci doručeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 8. 12. 2008, č. j. OSZ-6425-14/VD-Je-2008, má soud ve shodě s rozsudkem ze dne 9. 1. 2013, č. j. 9 Ca 214/2009-51, za to, že správní orgán I. stupně učinil vůči žalobci úkon ve lhůtě stanovené § 207 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb.
26. K otázce, zda došlo k uplynutí promlčecí doby, soud uvádí, že v projednávaném případě má soud za to, že promlčecí doba dosud neuplynula. Je tomu tak proto, že po dobu vedení soudního řízení správního se promlčecí doba stavěla. K uvedenému závěru soud dospěl na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2016, č. j. 10 Ads 74/2016-28. V tomto rozsudku se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda se plynutí promlčecí doby podle § 18 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, ve znění do 31. 12. 2008, (dále jen „zákon č. 589/1992 Sb.“) staví po dobu řízení u soudu. Nejvyšší správní soud dospěl na základě usnesení velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 18. 7. 2012, sp. zn. 31 Cdo 1103/2010 k závěru, že při neúplné úpravě promlčení v zákoně č. 589/1992 Sb. je nutno použít § 100 až 114 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, (dále jen „zákon č. 40/1964 Sb.“). Byť Nejvyšší správní soud vyslovil závěry o stavění promlčecí doby ve vztahu k zákonu č. 589/1992 Sb., zdejší soud v projednávané věci neshledal žádný důvod se od uvedených závěrů jakkoliv odchýlit. Rovněž v případě zákona č. 361/2003 Sb. není právní úprava promlčení obsažená v tomto zákona úplná, neboť neobsahuje úpravu stavění promlčecí doby po dobu soudního řízení správního. S ohledem na uvedené je tak nutno za pomoci analogie využít úpravu obsaženou v občanském zákoníku. Vzhledem k tomu, že se ve smyslu přechodného ustanovení § 3036 zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, lhůty a doby, které započaly běžet podle zákona č. 40/1964 Sb., dokončí podle dosavadních předpisů, tj. zákona č. 40/1964 Sb., tak má soud za to, že je na místě aplikovat § 112 zákona č. 40/1964 Sb. Podle § 112 zákona č. 40/1964 Sb., uplatní-li věřitel v promlčecí době právo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračuje, promlčecí doba neběží od tohoto uplatnění po dobu řízení. Dle náhledu soudu musí být § 112 zákona č. 40/1964 Sb., vykládán širěji a pro případ soudního řízení správního musí zahrnovat všechny subjekty, kterým svědčí majetkové právo, bez ohledu na to zda se nachází v pozici žalobce, či žalovaného správního orgánu. Opačný výklad by totiž vedl k závěru, že v případě, kdy by bezpečnostní sbor uplatňoval vůči příslušníku majetkové právo, by tento příslušník mohl svým, a to i bezdůvodným a opakovaným podáváním správních žalob, způsobit zánik tohoto práva a bezpečnostní sbor by nikdy nemohl úspěšně uplatňovat vůči svým příslušníkům svá majetková práva. Takovýto důsledek by byl v rozporu s racionálním uvažováním. S ohledem na uvedené soud dospěl k závěru, že po dobu soudního řízení se promlčecí doba podle § 112 zákona č. 40/1964 Sb. stavěla.

27. Promlčecí doba počala běžet dne 29. 8. 2008 [viz bod 25] a stavěla se v období od 22. 7. 2009 do 12. 2. 2013, kdy probíhalo řízení vedené pod sp. zn. 9 Ca 214/2009, v období od 10. 12. 2013 do 8. 8. 2017, kdy probíhalo řízení vedené pod sp. zn. 5 Ad 24/2013, a od 2. 3. 2018 doposud, kdy probíhá řízení o žalobě vedené pod sp. zn. 8 Ad 4/2018. Z výše uvedeného je zřejmé, že tříletá promlčecí doba dosud neuběhla, když do současnosti z promlčecí doby uplynulo toliko 799 dnů.
28. Na okraj soud poznamenává, že má za to, že promlčecí doba neběžela ani po dobu správního řízení. Ve smyslu § 206 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb. se právo promlčí, nebylo-li ve stanovené lhůtě uplatněno. Správní orgány po celou dobu vedení správního řízení uplatňovaly vůči žalobci právo na vydání bezdůvodného obohacení, když jiný způsob prosazení práva na vydání bezdůvodného obohacení vůči žalobci neměly, respektive jej právní předpisy neumožňovaly. Za situace, kdy správní orgány vůči žalobci uplatňovaly právo na vydání bezdůvodného obohacení, nemohla promlčecí doba plynout.
29. K námitkám žalobce uplatněným při ústním jednání, spočívající v odkazu žalobce na námitky uplatněné v žalobě z roku 2013, dále v poukazu na tři rozhodnutí z roku 2007 ve věci služebního příspěvku a konečně v tvrzení, že se žalovaný řádně nevypořádal s námitkami žalobce, soud uvádí, že tyto námitky byly uplatněny po lhůtě stanovené v § 72 odst. 1 s. ř. s., a proto se jimi nemohl blíže zabývat. Ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s. lze žalobu rozšířit o další žalobní body pouze ve lhůtě pro podání žaloby.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

30. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
31. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 19. dubna 2021

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.